



Brazilië 2006:

Deze reis heeft mij bijzonder geraakt. In de zomer van 2006 ben ik samen met een groep van zeven jongeren en zeven volwassenen naar Brazilië gereisd om hier ontwikkelingshulp te verlenen. Voor stichting "Help Mij Leven" die zich inzet voor het bestaan van Braziliaanse straatkinderen in de favelas (sloppenwijken) van Rio de Janeiro. Bijna een jaar van voorbereiding/- acties/- vergaderingen voordat we in het vliegtuig stapten naar Sao Paulo. Vervolgens met een binnenlandse vlucht naar Rio. In Rio aangekomen stond Robert Smits (oprichter stichting) klaar met kleine busjes om ons naar onze verblijfplaats in Rio te brengen. Een prachtig kerkje was voor een week ons onderkomen. We kwamen (laat) in de avond aan, een warm welkom en iedereen was moe van het lange reizen. Tijdsverschil ten opzichte van Nederland: - 6 uur. De hele week was vol gepland met werk en activiteiten in verschillende kleine groepjes van zo'n 5 personen per groepje. Onder andere in verband met de veiligheid. We hebben een pleintje aangelegd in een krottenwijk voor een schooltje. Op het moment dat wij hier bezig waren, had ik niet eens echt een gevoel van onveiligheid maar een zekere dreiging hangt er altijd wel in een favela. Een favela is meestal in handen van een drugsbende en de (corrupte) politie komt er vaak niet. De strijd gaat tussen verschillende drugsbendes uit verschillende favelas. Robert Smits vertelde over een aantal gebeurtenissen tussen deze bendes waar vaak kinderen bij betrokken zijn. De verhalen die hij vertelde zijn hartverscheurend. Op de plek waar wij nu stonden te werken zijn dingen gebeurt (en gebeuren nog steeds) waar je geen voorstelling van wil maken, zo misselijk. Gelukkig verteld Robert ook met vol enthousiasme over de goede dingen die er gebeuren en over de behaalde resultaten en nieuwe plannen. Wat mij persoonlijk heel sterk opviel en ook heeft geraakt is de kracht die Robert heeft om dit werk te doen ondanks de tegenslagen. Op een zekere avond zijn we onder begeleiding van een aantal "straatwerkers" de straat op gegaan en naar plekken waar de straatkinderen wonen en overleven. Onder een viaduct of gewoon ergens op een openbare plaats waar wat bankjes staan.





tolk horen we dat ze 14 jaar oud is en een röntgen foto bij zich maar zal uiteindelijk op straat moeten bevallen. Absurd. Een klein jongentje probeert constant mijn aandacht te trekken en begint constant tegen me te praten in het Portugees. Ik zeg hem in het Portugees dat ik hem niet versta (ongeveer het enige wat ik in het Portugees kan zeggen) en roep op een gegeven moment onze tolk om zo een gesprekje met dit jongentje te kunnen voeren. Maar nu de tolk erbij is wil hij niets meer zeggen. Zodra de tolk weer wegloopt begint het jongentje weer tegen me aan te hangen, stinkt ontzettend uit zijn mond naar lijm bij alles wat hij zegt. Ik probeer opnieuw de tolk erbij te halen om te vragen wat het jongentje mij duidelijk wil maken. Weer wil hij niets zeggen. Waar het uiteindelijk om ging is geld. Het jongentje wilde geld van me, maar zodra de tolk erbij kwam schaamde hij zich voor zijn gedrag. Ik had niets aan geld bij me maar het werd ook afgeraden om überhaupt geld te geven omdat de kans groot is dat de kinderen daar weer de zeer schadelijke lijmdrugs voor kopen. Het doel van de straatwerkers is om met de kinderen in gesprek te komen, wat nog niet altijd meevalt als ze onder invloed zijn, te bidden en praten over een mogelijke oplossing om uit deze rare en opzich staande wereld te komen. De wereld van de straat met de vele criminaliteit en drugsoorlogen. Vaak willen kinderen wel van de straat maar zelfs al zijn er mogelijkheden vinden kinderen het moeilijk om daadwerkelijk te kiezen voor een ander leven. In het begin dacht ik dat kinderen vanzelfsprekend de kans met beide handen aan pakken wanneer ze een mogelijkheid wordt gegeven om van de straat te gaan. Dat dit niet altijd gebeurt vind ik niet zo vreemd meer. Als al je vrienden ook op straat leven en je eigenlijk toch geen plek hebt om naartoe te gaan. Een thuis hebben deze kinderen niet of de thuissituatie is zo slecht dat ze niet meer naar huis willen. Ze hebben dan de keus om van de straat te gaan en misschien zelfs naar school, een nieuw (opvang) thuis etc. Maar dan raken ze misschien hun vrienden kwijt en daarmee alles wat ze hebben. En ze hebben de keus om bij een drugsbende te gaan horen en werken. Veel kinderen kiezen helaas voor het laatste. En ook dit is niet zo vreemd. Als je bij een drugsbende hoort heb je status in de favelas, je verdient veel meer als dat je normaal zou verdienen als ongeschoolde en je hebt de mogelijkheid om te groeien binnen de drugsbende waar je bij zit. En de grote droom van elke beginnende "uitkijk" is om uiteindelijk de baas van een drugsbende te worden. Een "uitkijkjongen" is meestal het eerste baantje dat je krijgt wanneer je in een drugsbende gaat. Op de uitkijk de voor de politie en andere drugsbendes. Zodra je als uitkijk een vijand signaleert moet je in de lucht schieten als waarschuwing voor de mensen die bij je horen. Wat heel bijzonder was die avond dat we de straat op gingen was dat Pieter op een gegeven moment contact met een jongen had, samen lachen en via de tolk wat praten en ook nog zingen geloof ik. We zaten nog maar net in het busje om weer verder te gaan wanneer deze jongen ineens door het raam zijn ketting aan Pieter wil geven.

Ondanks de grote voorbereiding hierop ben ik enorm geschokt van wat ik zie. Kinderen van nog geen 10 jaar die helemaal onder invloed van drugs bij ons komen. We delen broodjes en iets te drinken uit. De geur van lijm komt je tegemoet wanneer je ook maar enig sinds in de buurt komt. Sommige kinderen schamen zich voor hun drugsverslaving en stoppen hun flesje met lijm onder hun kapotte kleding. Zo jong die kinderen zijn en al zo verslaaft aan lijm snuiven. Een meisje zit wat op de achtergrond op een bankje haar broodje op te eten en heeft een hele dikke buik. Via een nu hoog zwanger van der 2e kind. Ze heeft



Eerst weigerde Pieter om dit aan te nemen maar de jongen stond erop dat hij het aannam. Dus Pieter gaf in ruil hem zijn armbandje. De rest van de reis stond Pieter maar ook wij verbaast van het feit dat zo'n jongen eigenlijk niets heeft en dan het weinige wat hij heeft dan ook nog weggeeft. Zeer bijzonder en Pieter heeft deze ketting nog altijd. Na een week in Rio de Janeiro te zijn geweest en het werk te hebben ervaren wat de stichting in Rio doet zijn we met busjes naar Sítio Shalom, de woonboerderij in Pequeri gereden.

Deze woonboerderij ligt op ongeveer 170 km van Rio. Kinderen die om wat voor reden dan ook niet bij hun familie kunnen wonen, uit Rio de Janeiro maar ook uit steden rondom Pequeri, kunnen hier in een veilige omgeving onder professionele begeleiding in een gezinsituatie opgroeien. De woonboerderij bestaat uit acht woonhuizen voor kinderen die uit risicosituaties komen. De woonhuizen hebben een capaciteit van acht kinderen en een begeleider. De kinderen gaan naar school, krijgen een beroepsopleiding en worden op alle mogelijke manieren voorbereid op een terugkeer in de maatschappij. Hier komen kinderen tot rust en leren weer kind zijn. Op de Sítio hadden wij als groep de taak op ons genomen om één, op dat moment leeg staand huisje, op te knappen en het grote project was het bouwen van een kerkje. Op een hele mooie plaats op het terrein en vanaf de doorgaande weg te zien. Een plaatselijke aannemer heeft onze groep geleerd hoe we moesten metselen. Echt te gek om te doen. Vanaf de fundering hebben wij als Grou-groep het casco gebouwd. Wat een fantastische manier van bouwen! De eerste week hebben we geen enkele elektriciteit gebruikt en op het moment dat we een bouwsteiger nodig hadden gingen we met z'n allen het bos in om bomen te kappen. Bomen kappen om hier vervolgens zelf een bouwsteiger van te bouwen. Het mooie van dit alles is dat het gewoon nog zo werkt op het platteland van Brazilië. Roeien met de riemen die er beschikbaar zijn. En het werkt prima. Werken wanneer het rond de 30 graden Celsius is, valt ons als Nederlanders nog niet altijd mee wanneer je koppig geen siësta houdt omdat we dat zonde van de tijd vinden. Ik denk dat het twee dagen heeft geduurd voordat wij net als de Braziliaanse bouwvakkers ook elke middag even de ogen dicht deden. Anders houd je het simpelweg niet vol. Wat een fantastische en leerzame reis en wat een fantastisch resultaat. Ik denk nog vaak terug aan de Brazilië reis en het heeft mij een hele andere kijk op de wereld gegeven.

Wilt u meer weten over de stichting "Help mij Leven" of wilt u de stichting financieel ondersteunen? Kijk op www.helpmijleven.org

STICHTING 'HELP MIJ LEVEN'
helpt Braziliaanse straatkinderen

